

ZIBERKAZETARITZA IDAZKERA 2018/2019

Gizarte eta Komunikazio Zientzien Fakultatea
ainara.larrondo@ehu.eus – Kazetaritza II Saila

II. Atala

Ziberkazetaritza-generoak: estiloa, ezaugarriak, erabilerak eta saikapena

ZIBERGENEROEN SAILKAPENA

Informazio-generoak: albiste-hipermedia eta infografia-multimedia (informazioaren lehenengo maila)

Interpretazio-generoak: erreportaje-hipermedia, elkarrizketa lineala eta kronika (informazioaren bigarren maila, gertakaeren sakontzeko generoak)

Genero-dialogikoak (talde berria): foroa, txata, inkesta digitalak eta elkarrizketa digitala

Iritzi-generoak: zutabea, editoriala, iritzi-artikulua, kritika, etab.

Lehengo maila (informazioa)	Bigarren maila (interpretazioa)	Iritzia
Objektibotasuna	Objektibotasuna	Subjektibotasuna
<ul style="list-style-type: none"> • Albistea • Erreportaje laburra edo objektiboa • Infografia 	<ul style="list-style-type: none"> • Erreportaje sakona (erreportaje berezia, literatura erreportajea, etab.) • Kronika • Elkarrizketa 	<ul style="list-style-type: none"> • Editoriala, zutabea, iritzi-artikulua, binetak, etab.

Genero dialogikoak
(interaktibotasuna eta parte-hartzea bultzatzeko)

Informazio-generoak

ALBISTEA. Definizioa

- Definizio klasikoak indarrean jarraitzen du

“Gertaera benetakoa, berria, gaur egungoa eta interes orokorrekoa, interpretatua eta baloratua izan ondoren jendartera zabaltzen dena”.

Berria-ren estilo-liburuak: “Albiste gaurkotasunari estu-estu loturik dago, eta hauxe dauka helbururik behinena: zer gertatu zen kontatzea, bere soilean, kazetariaren inolako marka pertsonalik gabe [...] Hau da, gertaera bati lotutako berria da, zer jazo den ulertzeko oinarritzko testua, nondik norakoak azaltzen dituen”

Informazio-generoak

ALBISTEA. Ezaugarri oinarriak interneten

Aldaketak

- Gaurkotasunaren kontzeptua === **berehalakotasuna**
(Albisteak gertatu ahala plazeratu)
- **Etengabeko eguneratze**
- **Hipermedia-izaera du** (ez daude albiste-multimediak)
- **Albistearen makroegitura** hipertestuala (piramide iraulia mantentzen da, 5W-ei erantzuten zaie)

Informazio-generoak

ALBISTEA. Ezaugarri oinarriak interneten

- Egitura ez lineala (hipertestu-egitura) eta sakontasuna
- Berehalakotasuna eta etengabeko eguneratze
- Multimedia-izaera
- Elkarreragilea

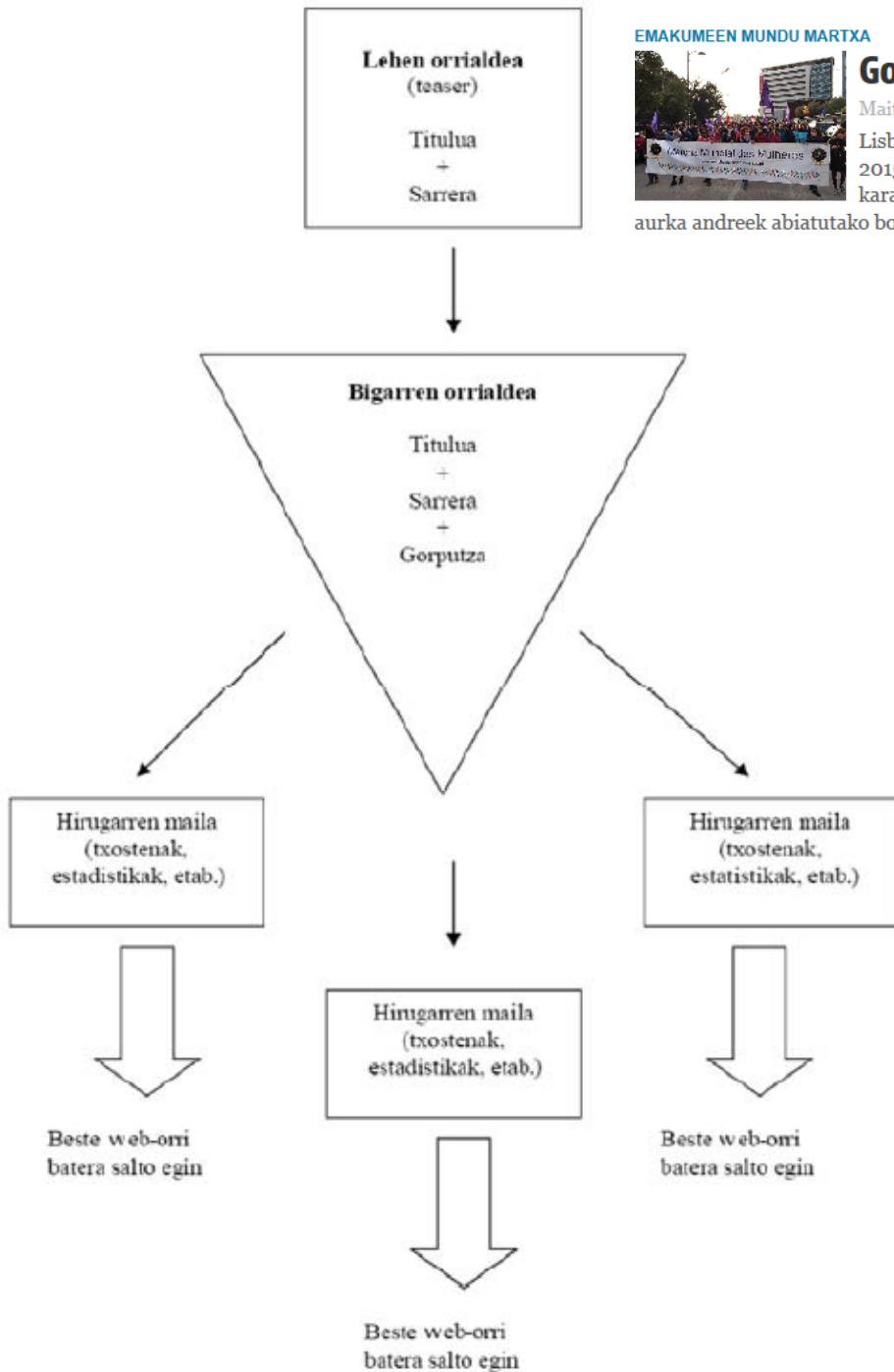
Informazio-generoak

ALBISTEA. Hipertestuko sakontasun-mailak

Albiste hipertestualak gutxienez 3 pantailatan edo mailetan egituratuta daude:

- AURKEZPEN-NODOA, **Lehenen** home edo atalaren orri nagusia): titulua + sarrera (teaser) + lotura osagarriak. Titulua sakatuz bigarren pantailara goaz
- GARAPEN-NODOA, **Bigarren pantaila** edo maila: titulua + sarrera + gorputza + lotura osagarriak (azken hauek sakatuz hurrengo mailara goaz)
- HEDAPEN-NODOA, **Hirugarren pantaila**: lotura osagarriak eskainitako informazioa kokatzen da. Hemendik beste maila batera joateko aukera dago. Ia bukaezinago **pantaila** edo geruza (ziberhedabidearen).

<https://www.eitb.eus/eu/albisteak/>

EMAKUMEEN MUNDU MARTXA

Gorputzen Intifadarantz

Maite Asensio Lozano

Lisboan egin ditu azken kilometroak 2015eko Emakumeen Mundu Martxako karabana feministak. Eskubide urraketen aurka andreek abiatutako borroka aldarrikatu dituzte.

berria

[Bizigiro](#) 51 24 0

ATZEKOZ AURRERA

Gorputzen Intifadarantz

Lisboan egin ditu azken kilometroak 2015eko Emakumeen Mundu Martxako karabana feministak. Eskubide urraketen aurka andreek abiatutako borroka aldarrikatu dituzte.

Emakumeen Mundu Martxa atzo Lisboako kaleetan. Kurdistandik 13.000 kilometro egin ondoren. BERRIA

2015-10-18 / Maite Asensio Lozano - Berriemaile berezia

B

abelgo dorrean adina hizkuntzatan entzun ziren atzo aldarrikapen feministak Lisboan. Kurdistandik Portugalera 13.242 kilometro egin ostean, helmugara iritsi zen 2015eko Emakumeen Mundu Martxaren karabana feminista. Europa osotik heldutako ehunka emakumek —tartean Euskal Herriko berrehun feminista baino gehiago— parte hartu zuten Unibersidade Novan izandako itxiera ekitaldian. Eta oinez egin zituzten azken metroak iluntzean: emakumeen eskubideen aldeko garrasiak hartu zuen hiriburuko erdigunea.

Mundu martxaren pankarta handi batek ireki zuen manifestazioa. «Uti pasatzen: feministak dira eta mundua aldatzera datoz», abestu zuten portugesez. Atzetik zetozen aldarriak kurdueraz, frantsesez, euskaraz; krisiaren aurka, andrazko guztiekiko elkartasunaren alde... «Gora borroka feminista» oihua ahotan hartu zuten katalanez, eta frantsesak ere katalanez mintzatu ziren: «Visca la lluita feminista!». Eta une batzuetan, trikitiaren eritmoan ere dantzatu ziren denak.

Mundu osoko emakumek libre izatea hartu du xede eta lelo

Maite Asensio Lozano - Berriemaile berezia

PUBLIKATzea

18

ETORRI BAZTANERAT ANIMA ZAITEZTE!

HAMABORTZ. AMA BAT

HAMABORTZ. AMA BAT

www.nafarroaonlinez.eus

Informazio-generoak

ALBISTEA sarean. Idazteko gomendioak

1. **Piramide irauliaren** eskema errespetatu
2. Albisteak **hipermedia** izan behar du; testuak ez ezik, irudiak eta soinuak ere eskainiko ditu
3. Sakontzeko edo **informazio gehigarria** loturen bidez eskaini, ez kargatu testua, pantailan irakurtzea neketsuagoa baita
4. **Laburtasuna, argitasuna, zuzentasuna**
5. Albisteak edozein momentutan berreskura daiteke, beraz, argi utzi albisteak **noiz gertatu eta noiz eskegi den** webgunean
6. **SEO gomendioak** jarraitu

<https://www.youtube.com/watch?v=AR7EMqLxYPs>

Informazio-generoak

ALBISTEA. SEO gomendioak web posizionamendua hobetzeko

Hitz gakoak errepikatzen diren neurrian, albiste nabarmentzen laguntzen dute, eta **web-kokapena hobetzen**. Hau da, Interneten albiste bat kokatzen denean aurkitua izateko (ikuspena) hitz gakoen araberakoa izango da.

Albistearen URLa sare sozialetan utzi

SEO estrategia *Twitter*-ean. Albistearen URL-a laburragoa egin (bit.ly) eta lotura berri horretan ere hitz-gakoak erabili

<<http://bit.ly/gabonetako-apaingarriak-erosketak>>

Informazio-generoak

ALBISTEA. SEO gomendioak web posizionamendua hobetzeko

Gako-hitzak ondo aukeratzeko 3 gomendio:

1. **Irakurleen lekuan jarri.** Zein termino erabiliko luke erabiltzaile arrunta batek informazioa hori Google bilatzailean aurkitzeko?
2. Hitzek lor dezaketen **bilaketa-kopurua** konprobatzea. Terminoen lehiakortasun maila konprobatu behar da (eta lehia handiegia dutenak baztertu behar dira). Termino bakoitzeko lehiakide asko dauden ala ez jakiteko **Google Adwords** eta **Google Trends** bezalako tresnak

<https://www.google.es/trends>

Informazio-generoak

ALBISTEA. SEO gomendioak web posizionamendua hobetzeko

3. Non kokatu gako-hitzak?

- Tituluetan
- Loturetan
- Edukiaren URL-an
- HTML `<meta name="description">` etiketa
'Title', 'Description' eta 'Keywords' izeneko etiketetan.
Hauek HTML barnekodean aurkitzen dira eta edukiak oso zehatz definitzeko balio dute
`<meta name="keywords" content="fracking, arratoiak, ikerketa, hormonak, haustura hidraulikoa"/>`
- Irudien 'ALT' eta 'Title' etiketetan

INGURUMENA

'Fracking'-ak ugalketa zaildu eta eragozten du

Juanma Gallego | 1

Arratoiekin egindako ikerketa baten bidez atzeman dute haustura hidraulikoan erabili ohi diren konposatu kimikoek ugalketarekin zerikusia duten prozesu hormonalei kalte egiten dietela oso sarritan

Informazio-generoak

ALBISTEA. SEO gomendioak web posizionamendua hobetzeko

```
view-source:www.argia.cc x
view-source:www.argia.com/albistea/euskal-hezkuntza-sistema-propioa-eskatu-dute-milaka-lagunek-bilbon-lomceren-aurkako-manifestazioan
Aplicaciones Google Yahoo! España bienvenido a la intranet Google Maps bizkaia.net - Catastr... Ipar Kuxa papyreribz.net/ram... SubTorrents - Descar... Importado de...
1 <!DOCTYPE html>
2 <html lang="eu">
3 <head>
4 <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html" charset="iso-8859-1" />
5 <meta http-equiv="content-language" content="eu" />
6 <meta http-equiv="description" content="Euskal hezkuntza sistema propioa eskatu dute milaka lagunek Bilbon, LOMCEren aurkako manifestazioan" />
7 <meta http-equiv="keywords" content="Euskal, hezkuntza, sistema, propioa, eskatu, dute, milaka, lagunek, Bilbon, , LOMCEren, aurkako, manifestazioan ARGIA a
8 <meta http-equiv="keywords" content="Euskal, hezkuntza, sistema, propioa, eskatu, dute, milaka, lagunek, Bilbon, , LOMCEren, aurkako, manifestazioan ARGIA a
9 <meta property="og:site_name" content="Argia" />
10 <meta name="copyright" content="Argia 2013"/>
11 <meta name="robots" content="follow">
12 <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0">
13 <meta property="og:type" content="article"/><meta property="og:url" content="http://www.argia.com/albistea/euskal-hezkuntza-sistema-propioa-esk
14 <meta property="og:url" content="http://www.argia.com/albistea/euskal-hezkuntza-sistema-propioa-esk
15 <meta property="og:title" content="Euskal hezkuntza sistema propioa eskatu dute milaka lagunek Bilbon,
16 <meta property="og:title" content="Euskal hezkuntza sistema propioa eskatu dute milaka lagunek Bilbon,
17 <meta property="og:description" content="
18 <meta property="og:description" content="
19 Espainiako Diputatuen Kongresuak onartu berri duen LOMCE legeari ezetz esateko eta Euskal Herriako hezkuntza sistema aldarrikatzeko 10
```


Informazio-generoak

ALBISTEA

Tituluak idazteko gomendioak

1. **Titulua independentea da.** Ez du gramatikalki edo sintaktikoki azpigituluarekin loturarik. Ez da testuaren eta beste titulu-elementuen menpeko. Hitzak ez dira errepikatu behar tituluaren eta azpigituluaren.
2. Albistearen laburpena da, eta **gertaeraren mamia** azaldu behar du. Galdera klasikoei erantzun, gehienetan, zer eta nor(k) galderak

Informazio-generoak

ALBISTEA

3. Ahal denean, esaldiaren **osagai guztiak** jarriko dira. Oro har, aditz dinamiko bat jarriko da orainaldian
4. Sareari begira titulatu behar da. Horrek esan nahi du **SEO titulatze**ko **estiloa** errespetatu behar dela. Gertaeraren hitz gakoetan oinarritutako tituluak. Albistearen web-kokapenean eragin zuzena.
5. Posizionatze-sistemak **titulu informatiboak** hobesten ditu. Bilaketei dagokienez, sormen-tituluak edo literatura-tituluak ez dira egokiak (adierazkorrak edo metaforetan oinarrituak, esaterako)

Informazio-generoak

ALBISTEA. SEO gomendioak web posizionamendua hobetzeko

Informatiboa

Berangora itzuliko da Bizkaiko ikastolen festa, 25 urteren ondoren

Hurbilduko direnei festaren helburu ekonomikoa ez ahazteko galdegin diete antolatzaileek

Adierazkorra

Haizea baino azkarrago

Naoko Takahashik munduko marka lortu du Berlingo maratoian

Adierazpen-titulua

Maradona: 'Botereari eutsi nahi dion dinosauroen museoa da FIFA'

Joseph Blatter FIFako presidente aukeratu berri dute, eta horri buruz galdetu diotenean arazo barik bere iritzia eman du argentinarrak

Lehen orrialdea: Teaser-a
(goi-maila)

ETAk su-eten 'traunkor, orokor eta egiaztagarria' iragarri du

Erakunde terroristak egurterdian egin du publiko agiria. Gara egunkarian.

ETAk su-eten 'traunkor, orokor eta egiaztagarria' iragarri du gaur egurterdian, Gara egunkarian argitatu du. ETArekin aliatuak, heriotza erabakia 'bateratua' bezala hartzen dutenak, proposamenak eta kontratatuak erabakitzeko ETAk duen konpromisoa erakusten du.

Agiri osoa

- Bideoa: ETArekin aliatu osoa
- ETA k eginko su-etenak
- "Toldeberri": Geroak errenta aldatu dira"
- ETArekin aliatu osoa | ETArekin aliatu osoa

Hirugarren maila:
Informazio osagarria
(bideoak, eralazionatutako albisteak, etab.)

Eralazionatutako edukia

ETAk su-eten 'traunkor, orokor eta egiaztagarria' iragarri du gaur egurterdian, Gara egunkarian argitatu du. ETArekin aliatuak, heriotza erabakia 'bateratua' bezala hartzen dutenak, proposamenak eta kontratatuak erabakitzeko ETAk duen konpromisoa erakusten du.

Euzko Legebiltzaria

Euzko Legebiltzaria

Bigarren orrialdea: Sarrera eta gorputza
(bigarren maila)

ALBISTEAK

ETAk su-eten 'traunkor, orokor eta egiaztagarria' iragarri du

Erakunde terroristak egurterdian egin du publiko agiria. Gara egunkarian.

ETAk su-eten 'traunkor, orokor eta egiaztagarria' iragarri du gaur egurterdian, Gara egunkarian argitatu du. ETArekin aliatuak, heriotza erabakia 'bateratua' bezala hartzen dutenak, proposamenak eta kontratatuak erabakitzeko ETAk duen konpromisoa erakusten du.

Agiri osoa

- Bideoa: ETArekin aliatu osoa
- ETA k eginko su-etenak
- "Toldeberri": Geroak errenta aldatu dira"
- ETArekin aliatu osoa | ETArekin aliatu osoa

Erakunde terroristak egurterdian egin du publiko agiria. Gara egunkarian.

ETAk su-eten 'traunkor, orokor eta egiaztagarria' iragarri du gaur egurterdian, Gara egunkarian argitatu du. ETArekin aliatuak, heriotza erabakia 'bateratua' bezala hartzen dutenak, proposamenak eta kontratatuak erabakitzeko ETAk duen konpromisoa erakusten du.

Agiri osoa

- Bideoa: ETArekin aliatu osoa
- ETA k eginko su-etenak
- "Toldeberri": Geroak errenta aldatu dira"
- ETArekin aliatu osoa | ETArekin aliatu osoa

Eralazionatutako edukia

Bideoa: ETArekin aliatu osoa

Irteerak: 02:22

ETA k eginko su-etenak

Irteerak: 02:52

Informazio-generoak

ALBISTEA. Esteka motak

1. *Garaperenezkoak*

Albisteak garatzen laguntzen dute. Gertaera behar bezala ulertzeko datu eta gertakariei buruzko informazio osagarria eskaintzen dute. Normalean, barne-estekak dira (hedabideak landu dituen beste informazioetara eramaten dute. Gaiarekin zerikusia daukate, eta aurreko albisteak edo iritzi-artikuluak izan daitezke, besteak beste)

Informazio-generoak

ALBISTEA. Esteka motak

2. Eguneratze-estekak

Irakurgai den albistearen ondoren sortutako testuak lotzen dira esteka hauen bidez. Eguneratze-estekak gertaeren azken xehetasunetara eramaten gaituzte. Normalean, barne-estekak dira

Informazio-generoak

ALBISTEA. Esteka motak

3. *Esleipenezkoak*

*Kazetariak informazioa nondik atera duen azaltzeko erabiltzen dira. Informazio-iturrietara garamatzate, beraz, **kanpo-estekak** izaten dira.*

Kanpo-estekek hedabidearen kanpoan dagoen beste weborri batzuetara eroaten dute irakurlea, eta horiek zorrotz zaintzea eskatzen dute adituek, zeren, erabiltzailea webgunetik irteten denez, baliteke gero ez bueltatzea.

Informazio-generoak

ALBISTEA. Interaktibotasuna albistean

The screenshot shows the 'Albisteak' news page on the 'e.tb' website. The main article is titled 'Euskal Eskola Publikoaren festa ospatzen ari dira Bilbon'. The article text includes: 'Inaugurazio ekitaldian Isabel Celasí Hezkuntza sailburua izan da eta Euskal Eskola Publikoaren "gatza sozialerik at" egun eta "ideologik guztirik" errepertorio behar dituela azaldu du...'. Below the text is a video player with a 'PLAY' button. To the right of the video are social media sharing buttons for Facebook, Twitter, and YouTube. A red dotted line highlights the 'Ezagutera eman' button and the social media sharing icons. Below the video is a section titled 'Iruzkinak:' with a login form containing fields for 'Izena' and 'Email', and buttons for 'Log In' and 'Kontatu'. Another red dotted line highlights the 'Log In' button. The page also includes a sidebar with 'Publizitatea' and 'Eriaztenutako albisteak' sections.

1. **Interaktibotasun selektiboa**
(loturak)

1. **Interaktibotasun komunikatiboa**
(parte-hartzeko)

a) Sare sozialetarako eskekak
(Twitter, Facebook, Delicious,
Meneame, etab.) Partekatzeko
eta baloratzeko

b) Lagun bati mailez bidaltzeko

c) Iruzkinak egiteko

Informazio-generoak

INFOGRAFIA. Definizioa

Informazio bat transmititzeko edozein motatako baliabide grafikoak – marrazkiak, mapak, planoak, organigramak– erabiltzen dituen teknika

Informazio-generoak

INFOGRAFIA. Definizioa

- Sareko infografikoak ez dinamikoak (mugimendu barik) izan daitezke, baina ez da ohikoena
- Sareko infografikoak interaktiboak dira eta multimedia-izaera dute (integrazioa)
- Genero independentea edo osagarria (albiste konplexuak azaltzen laguntzeko)

Informazio-generoak

INFOGRAFIA. Motak (prentsan)

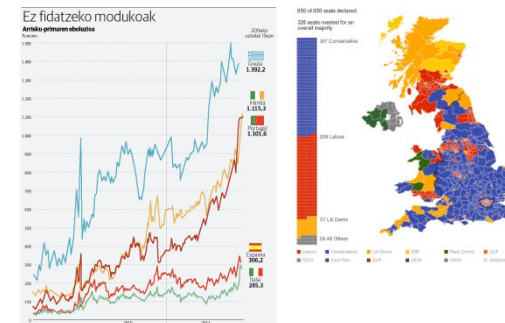
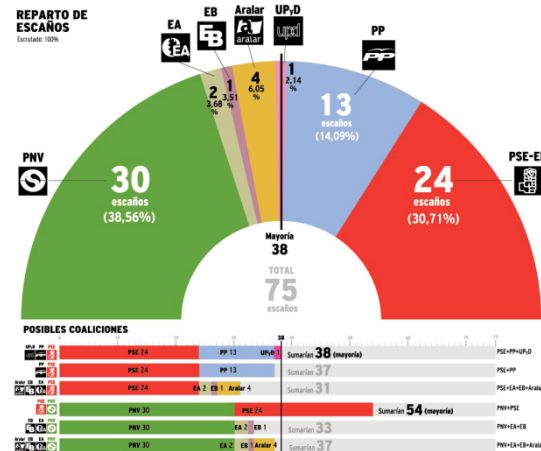
- Estatistika-grafikoak (eboluzioak edo sukarrak, zutabeak edo barrak, zirkuluak, datu-taulak, mapak)

Zentral nuklearrak Asian

Guztira **437** errektore daude martxan munduan, hauetako **112 Asiako zazpi herrialdetan**

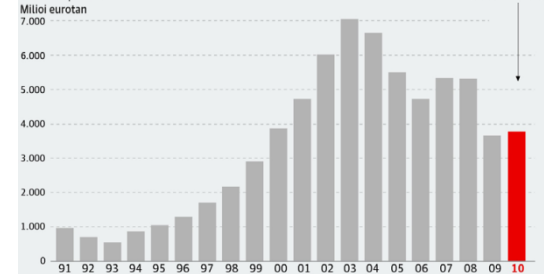
	ERREAKTOREAK MARTXAN		EKOIZPENA 2009	
	ERAIKITZEN	GUZTIRA TWh	%	%
1 AEB	104	1	796,8	% 20,1
2 Frantzia	58	1	390,0	% 75,1
3 Japonia	54	1	260,1	% 28,9
4 Errusia	31	9	153,0	% 17,8
5 Hego Korea	20	6	141,1	% 34,7
6 Erresuma Batua	19	—	62,4	% 17,4
7 Kanada	18	—	85,3	% 14,8
8 India	18	5	14,8	% 2,1
9 Alemania	17	—	127,6	% 26,1
10 Ukraina	15	2	77,8	% 48,6
11 Txina	11	21	70,1	% 1,9
12 Suedia	10	—	50,0	% 37,4
13 Espainia	8	—	52,9	% 17,6
14 Belgika	7	—	45,0	% 51,6
15 Txekiar Err.	6	—	25,7	% 33,7
16 Taiwan	6	2	41,6	% 18,1
17 Suitza	5	—	26,3	% 39,5
18 Eslovakia	4	2	13,1	% 53,5
19 Finlandia	4	1	22,6	% 32,8
20 Hungaria	4	—	14,6	% 42,9
21 Argentina	2	1	7,6	% 6,9
22 Brasil	2	—	13,0	% 2,9
23 Bulgaria	2	2	15,3	% 35,9
24 Mexiko	2	—	10,1	% 4,8
25 Pakistan	2	1	2,6	% 2,7
26 Errumania	2	—	10,8	% 20,6
27 Hegoafrika	2	—	11,6	% 4,8
28 Armenia	1	—	2,3	% 44,9
29 Eslovenia	1	—	5,5	% 37,8
30 Holanda	1	—	4,0	% 3,7
31 Lituania	1	—	10,0	% 76,2
32 Iran	-	1	-	% -

Iturria: OIEA / Foro Nuclear

Atzerritarren inbertsioa ondare higiezinetan

Iturria: Espainiako Bankua

Aurreikusitako hazkundea

Nazioarteko Diru Funtsaren aurreikuspenak 2011-12

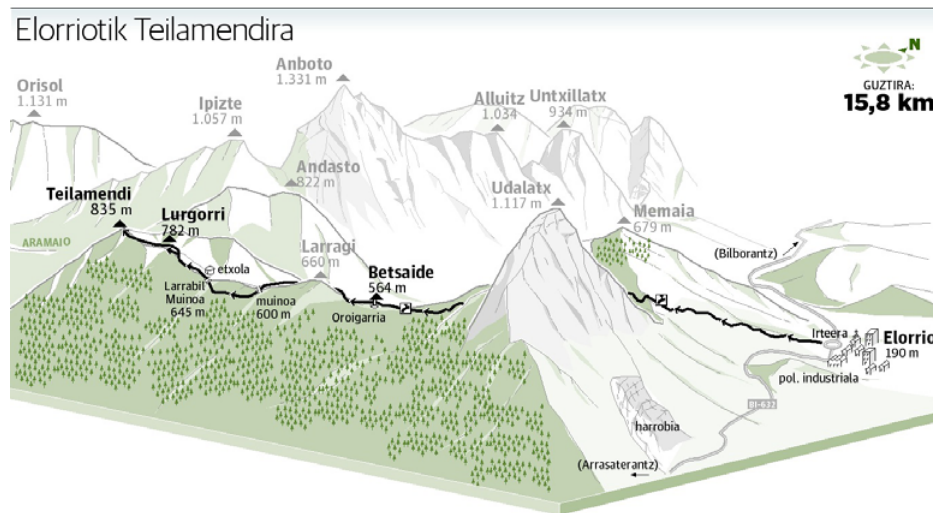

Informazio-generoak

INFOGRAFIA. Motak (prentsan)

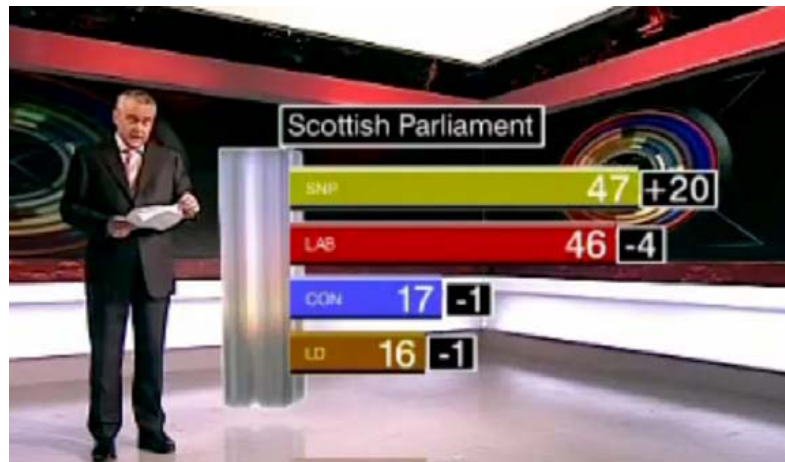
- Diagramak

Informazio-generoak

INFOGRAFIA. Telebistarako infografikoak

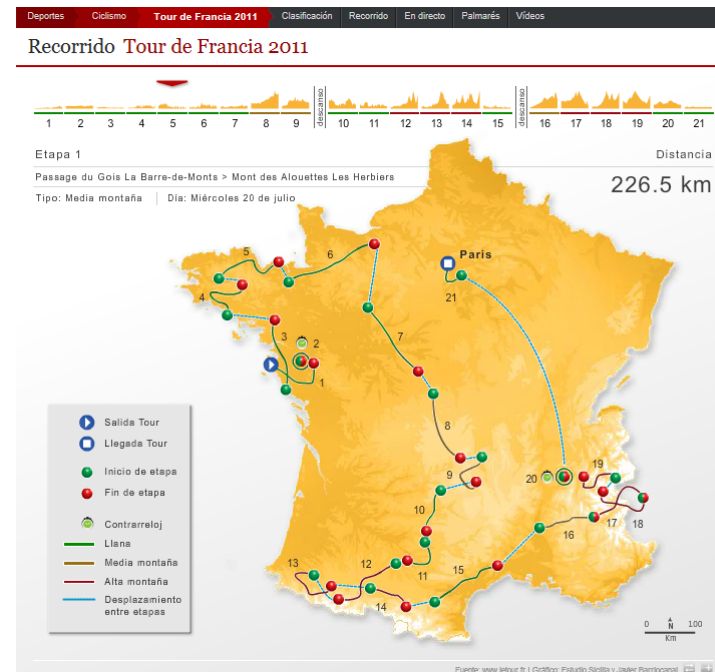

Informazio-generoak

Interneterako Infografia

- **Noranzko anitzekoa:** irakurketa ordena aukera anitzekin prestatu behar da
 - a) Erabiltzailea gal ez dadin atal horietatik guztietatik pasatzean
 - b) Grafikoa guztiz ulergarria izan dadin osotasunean, nahiz eta irakurketa hori desordenatua izan

Informazio-generoak

Interneterako Infografia

▪ Osotasun ikuspegia

Infografiagileak posiblea du erakustea lehen unetik zein izango diren grafikoaren luzapena, tamaina edo pisua, erabiltzaileak etengabe kokatuta sentitzeko

EL MUNDO [Acceso usuarios](#)

España | Mundo | Europa | Op-Blogs | Deportes | Economía | Vivienda | Cultura | Toros | Ciencia | Salud | Tecnología | Medios | TV | Servicios | Shopping

Gráficos | España | Mundo | Economía | Cultura | Tecnología | Ciencia | Deportes | Salud | Mundo

Los problemas de salud del Rey Juan Carlos

Juan C. Sánchez | Actualizado 21/11/2013 | e-mail [Seguir](#) 287 [G+](#) 10 [Me gusta](#) 49 045 [Twitter](#) 57.2K

Destaca el cuadro para ampliar zona y ver anatomía

Fuente: Elaboración propia Gráfico: Juan C. Sánchez | e-mail

EL MUNDO © 2015 Unidad Editorial Información General S.L.U. [Aviso legal](#) [Política de privacidad](#) | Publicación digital controlada por OJD [f](#) [t](#)

Interpretazio generoak

Ziber-erreportajea

- Albisteak errealitatearen 'argazkia' eskaintzen digu, eta erreportajeak, aldiz, horren 'erradiografia', hau da, azalpen sakona, testuingurua, aurrekariak, eta abar.
- Erreportajeak hedabide eta euskarri guztietara moldatzeko gaitasun handia du.

Interpretazio generoak

Ziber-erreportajea

- Ziber-hedabideetan erreportajeak bi tipologia ditu:

1. Prentsa idatzian aurkitu dezakegun **GAURKOTASUN-ERREPORTAJEA**, informazio-erreportaje edo erreportaje objektiboen antzekoa (kontaketa **lineala**)

http://elpais.com/agr/los_reportajes_de_el_pais/a/

eitb.com-en erreportajea Albistea entzun

Denbora Bankua, krisiari aurre egiteko trukean aritzea

Erredakzioa - 2011/01/10 | Iruzkina egin

Denborarekin ordaintzea zailtasun ekonomikoak ez pairatzeko irtenbide bat da. Hori da, hain zuzen ere, denbora banku baten helburua, zerbitzuak trukatzeta eta horiek orduekin kudeatzea.

Ezagutera eman 1 retweet Partekatu Inprimatu

Krisi garaian arazo ekonomikoei aurre egiteko irtenbideen bila aritzen gara. Batzutan, gure bizitzeko era aldatzen dugu eta hori da, hain zuzen ere, denbora bankuek proposatzen dutena; izan ere, zerbitzuen trukearen ekonomia gure poltsikoarentzat oso onuragarria izan daiteke. Euskadin, duela hamarkada bat baino gehiago jarri zituzten martxan horrelako proiektuak eta geroz eta gehiago dira kontsumitzeko era honekin bat egiten dutenak.

Horrela, denbora banku batek gure denbora, trebetasunak eta ezaguerak partekatzea proposatzen digu. Hori da ekimenaren helburu nagusia, besteei zerbitzuak eskaintzen dizkieten pertsonak eta trukean besteek behar dituztenak biltzen dituen erakunde bat izatea. Hori dela eta, krisi garaian, trukean aritzea aurrezteko modu bikaina izan daiteke sendi batentzat.

"Denbora bankua zerbitzuak edo jarduerak trukatzeko biltzen diren pertsonen talde bat da. Moneta denbora, orduak dira", azaldu du Pilarrek, Gasteizko Denbora Bankuko arduradunak. Ezaugarri hauetako banku batean denbora da erabili daitekeen moneta bakarra. Zerbitzu guztiek balio berdina dute, egiteko behar den denbora, eta trukearen unitatea orduak dira. "Batez ere jendeak eskaintzen duen zerbitzua gustuko izatea bilatzen dugu", gaineratu du.

Gizonen eta emakumeen eta adin desberdineko pertsonen arteko kooperazio zerbitzuak

Interpretazio generoak

Ziber-erreportajea

2. Bigarren modalitatea ziberkazetaritzaren erreportajearen adibide prototipikoa: **ERREPORTAJE BEREZIA**, berezia, huts-hutsik, edo webgune berezia, txosten edo dossier adierazpenak.
 - Erreportaje handiak, superproduktzioak
 - Infografiarekin batera ziber-genero garatuenetarikoa
 - Erreportaje tradizionalaren funtzio informatzailea eta dokumentala indartzen ditu, sakontasuna areagotzen, hipertestu-egiturari esker
 - Testua, irudia, bideoa, audioa, grafikoak

Interpretazio generoak

Ziber-erreportajea

Bi elkarreragin mota bereiz daitezke produktu horietan:

- a) *selektiboa*** (loturak sakatzean datza) eta
- b) *komunikatiboa*** (erabiltzailearen parte-hartze aktiboan datza) inkestak, joko interaktiboak, elkarrizketa digitalak, blogak, etab.

Interpretazio generoak

Ziber-erreportajea

- Ez dute **aldizkakotasun** zehatzik
 - a) Aurreikusiak (urteurrenak, ospakizunak...)
 - b) Gaurkotasuna iraunkorra (immigrazioa, terrorismoa, langabezia, aldaketa klimatikoa...)
 - c) Askotan erreportaje berezien gaiak denbora konkretu batean zehar dirauen jazoera bati buruzkoak dira (kirol-lehiaketak, sari-banaketak, hauteskundeak...)

Interpretazio generoak

Ziber-erreportajea

Haien multimedia-izaera dela eta, erreportaje bereziek askotariko euskarri motak erabiltzen dituzte, informazio nagusia testu-formatuan aurkeztua

- a) Askotariko formatuak hipertestuaren bidez lotzea (hipermedia) **ERREPORTAJE HIPERMEDIA**
- b) Askotariko formatuak mezu bakar batean integratzea **ERREPORTAJE MULTIMEDIA**

ERREPORTAJE HIPERMEDIA (Webgune bereziak azalarekin edo azalarik gabe)

<http://www.elmundo.es/especiales/>

<https://elpais.com/elpais/especiales.html>

<https://www.berria.eus/bereziak/>

<http://www.deia.com/especiales>

ERREPORTAJE MULTIMEDIA

<http://lab.rtve.es/huella-ecologica/es/>

<http://lab.rtve.es/100-dias-trump>

Interpretazio generoak

Kronika

	KRONIKAREN EZAUGARRIAK
<i>Estiloa eta teknika</i>	<u>Librea</u> . Kronikak gertaera notizioso batean du oinarri. Estiloak argia, zehatza eta laburra behar du izan; hau da, iluntasuna eta estilo hanpatua alde batera utzita. Hori bai, tituluak esanguratsua izan behar du. Bitxikeriek ere asko “jazten” dute kronika.
<i>Forma</i>	<u>Informatibo-narratiboa</u> . Kronikariak ez du <i>iraulitako piramidearen eskema</i> derrigorrez jarraitu beharrik. Bai, ordea, gaiaren garrantziak horrela exijituko balio.
<i>Gaia</i>	<u>Gertaera bera</u> . Nolanahi ere, kronikariak interpretatu egin behar du jazoera informatiboa. Kazetariak gertaeren gainetik “hegan” egin behar du bere iruzkinak azalduz, esplizituki edo inplizituki.
<i>Egilea</i>	<u>Kazetaria bera da</u> . Jazoera eta egilea harremanetan daude momentu orotan, sinbiosi ederrean gainera. “Zer” eta “nola” galdegaiak oso garrantzitsuak dira. Irakurleak kronikari ona bilatzen du. Sinadurak kalitatearen adierazle izan beharko luke.
<i>Helburua</i>	<u>Informatu eta orientatu</u> . Kronikariak bere hartzailea gozarazi behar du, atsegin eman.

Interpretazio generoak

ZiberKronika

Motak

1. 'Zuzeneko kronika' eta 'azken orduko kronika' (irradi-estiloa)

- Eredu horretan kirol-kroniketen 'minutu eta emaitza' formatua gailentzen da
- Orrialdea minuturo edo bi minuturik behin berriztatzen da

<https://www.marca.com/deporte/futbol/seleccion/directo/amistosos/arg-nig.html>

Interpretazio generoak

ZiberKronika

2. Blogen bidez bideratzen diren kronikak

2.1. Berriemaile berezi edo finkoaren kronikak <http://www.blogseitb.com/corresponales/>

2.2. Bidaia-kronika

3. Kronika-hipermedia: kronika-politikoak, zezen-kronika, kultura-kronika, etab.

http://elpais.com/diario/1997/05/28/cultura/864770414_850215.html

4. Storify

<http://www.elperiodico.com/es/noticias/internacional/referendum-escocia-storify-3531213>

5. Twitter-kronikak

https://www.berria.eus/albisteak/151614/zuzenekoak_kanboko_ekitaldiaren_kronika_minutuz_minutu.htm

Genero dialogikoak

Elkarrizketa generoa

Elkarrizketak 3 arrazoiengatik egiten dira:

1. Gertakizun edo egintzei buruzko informazioa lortzeko
2. Gai garrantzitsu bati buruzko iritzia lortzeko
3. Elkarrizketatua hobeto ezagutzeko (nortasun-elkarrizketak, sakonak)

Genero dialogikoak

Elkarrizketa digitala

Motak:

1. Elkarrizketa hipermedia

http://elpais.com/elpais/2015/10/16/eps/1444991480_212093.html

2. Bideo-elkarrizketak

<http://www.naiz.eus/es/mediateca/video/entrevista-a-evaristo-autor-de-cuatro-estaciones-hacia-la-locura>

Genero dialogikoak

Elkarrizketa digitala

3. Topaketak (Elkarrizketa digitala edo interaktiboa)

- Komunikabideak aldeaz aurretik iragartzen du nor izango den elkarrizketatuko den pertsonaia eta noiz erantzungo dien jasotako galderari
- Denbora errealeko elkarrizketa ahalbidetzen dute (bideotxata)
- Komunikabideak eskaintzen du elkarrizketatuaren ibilbidearen laburpen bat
- Audientziaren parte-hartzea eta ziberhedabidearen moderazioa
- Abantailak: irakurleen ezagutza, kalitate handiagoa, galdera zehatzak

<http://www.berria.eus/elkarrizketak/>

<http://www.elmundo.es/elmundo/encuentros/index.html>

<http://elpais.com/elpais/entrevistasdigitales.html>

Genero dialogikoak

- Foroak
- Inkesta digitalak (kale-inkesta modukoak)
- Txatak
- Albisteen gaineko iruzkinak

Iritzi-generoak

- Editoriala
- Artikulua
- Zutabea (blog formatua)
- Zuzendariari gutunak (+ iruzkinak)

<http://www.deia.com/opinion/la-opinion-del-lector>

<http://www.berria.eus/iritzia>

LABURPENA

Hipertestu/Hipermedia-generoak Multimedia-generoak Genero dialogikoak

- **ALBISTEA** (Hipermedia eta interaktibotasuna)
- **ERREPORTAJEA** (Hipermedia zein Multimedia eta interaktibotasuna)
- **INFOGRAFIA** (Multimedia eta interaktibotasuna)
- **KRONIKA** (Hipermedia eta interaktibotasuna)
- **ELKARRIZKETA DIGITALA** (Hipermedia eta Interaktibotasuna)
- **IRITZI-GENEROAK** (Hipermedia eta interaktibotasuna)